

Region Gotland
regiongotland@gotland.se

2023-11-30

1 (7)

Dnr-2022:8799

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid Romaskolan i Gotlands kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Romaskolan avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser. Granskningen genomfördes under vårterminen 2023.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 5 maj 2023, dnr 2022:8799.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Romaskolan senast den 6 november 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Gotlands kommun har inkommit med en sådan redovisning den 6 november 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde inleda ett utvecklingsarbete för att

- Utveckla rutinerna för arbetet med de samråd som ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens.

Av huvudmannens redovisning framgår att arbetet med att utveckla rutiner för samrådsarbetet har påbörjats. Arbetet är en del av ett långsiktigt förbättringsarbete med fokus på tidiga stödinsatser. Rektorn har tillsammans med specialpedagog och lärare

på lågstadiet träffats för att gemensamt sätta sig in i garantin och dess syfte och för att ta fram en plan för framtida samrådsarbete. En sådan plan har nu tagits fram.

På skolan finns planerade tillfällen för samråd mellan lärare, rektor och specialpedagog efter att de obligatoriska materialen genomförts. Vid dessa tillfällen samråder personalen om vad resultaten visar och hur de ska arbeta vidare med eleverna. Samråden inom ramen för garantin för tidiga stödinsatser är en del av skolans arbete med olika typer av screeningar och finns med i skolans screeningårshjul.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde inleda ett utvecklingsarbete för att

- Säkerställa att särskild bedömning vid indikation samt planering och uppföljning av stödinsatser sker i samråd med specialpedagogisk kompetens.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har inplanerade möten för särskild bedömning i samråd efter att resultaten av de obligatoriska materialen är klara. Skolans rutin, screeningårshjulet, innehåller även tillfällen för övriga moment där lärare och personal med specialpedagogisk kompetens ska samråda. Utöver dessa planerade tillfällen finns varje vecka möjlighet att boka in specialpedagog och rektor för att samråda.

Av redovisningen framgår att specialpedagog kommer att ha tid förlagd för att arbeta med förskoleklass och därmed tidigt skapa kontakt med barngruppen. Specialpedagog har också varit med vid genomförandet av kartläggningen i förskoleklass. Utöver det samråder lärare i förskoleklass och specialpedagog vid särskild bedömning av elever som uppvisar indikation samt vid planering och uppföljning av stödinsatser. Det finns även planer på att starta upp ett nätverk för förskollärare och lärare i förskoleklass som inkluderar samtliga skolområdets fem skolor. Syftet är att nå en ökad likvärdighet, bland annat vad gäller arbetet med kartläggningar.

Bedömningen var att rektorn behövde inleda ett utvecklingsarbete för att

- Säkerställa att samråden fokuserar likvärdigt på svenska/svenska som andraspråk och matematik.

Av huvudmannens redovisning framgår att likvärdighet i samrådsarbetet utifrån ett ämnesperspektiv har säkerställts genom att det varit en del av det utvecklingsarbete som genomförts kring arbetet med samråden.

Huvudmannen beskriver att samråd, där såväl specialpedagog som lärare medverkar, är planerade i skolans screeningårshjul. Vid dessa tillfällen följer personalen upp elevernas kunskapsutveckling, arbetar med att utveckla undervisning och stödinsatser och fokuserar likvärdigt på svenska/svenska som andraspråk och matematik.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Karin Lindqvist.

I handläggningen av ärendet har även Roger Thuring, föredragande utredare, medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-oss/om-oss-och-om-utredningarna/utredningarna/utredningarna/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.¹

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.²

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.³

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana

¹ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

² 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

³ 3 kap. 4 b § skollagen.

extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁴

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.⁵

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.⁶

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.⁷ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁸

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda

⁴ 3 kap. 4 a § skollagen.

⁵ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

⁶ Prop. 2017/18:195 s. 86.

⁷ Förordningen (SKOLF5 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

⁸ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.⁹

⁹ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.